

3. Πρβλ. αν., π.χ. Μέρος Α', εγγρ. 4, 17α, 28.
4. Πρβλ. αν. εγγρ. 193 και σημ. 2, στην περίπτωση της οποίας υπήρχε διαθήκη.
5. Πρβλ. Μέρος Β', εγγρ. 25.

199

1773/Ι/31

978/φ 92ν

χ. Παλαιολόγη Δημητρίου

σχ. 188, 276· πρβλ. 121-127 επ., 218, 273

Πρακτικό. Παραίτηση των εγγυητών του επιτρόπου. Επιστροφή εγγυητικής επιστολής («κάρτα μπιάνκα»). «Δημόσια» κατάδεση χρημάτων στο Κριτήριο. Υποχρέωση διατροφής.

// 1773 τῇ 31 Ἰαννουαρίου

²/ Σημ(ει)ώνωμεν ἐνθάδε διὰ ἐνθυμίαν τῶν μεταγενεσταί³/ρων, ὅτι μετὰ τὴν θανὴν τοῦ μακαρίτη Βασιλῆ, μπα⁴/κάλη, ὁποῦ ἀνεπαύθη (εἰ)ς τοὺς 1766 νοεμβρίου 13· ⁵/ καὶ μετὰ νὰ ἔμειναν, ἀπὸ 2 γυναῖκαις παιδία ⁶/ τοῦ μακαρίτη, ἔβαλεν χεῖρ ἡ κομπανία καὶ ἔ⁷/γραψεν, τὰ ὅσα τοῦ ἐνρέδθηκαν, ὡς τὰ κατὰστ⁸/χα διαλαμβάνουν, ὄντας ὅμως τὰ 4 παιδία τῆς ⁹/ δευτέρας γυναικῶς ἀνῆλκα, τοὺς εὐγαλεν ἡ ¹⁰/ κομπανία τὰ μερίδιάτους ἀπὸ οὖν(γκρικα) F 577 "82, ἥγουν ¹¹/ πεντακόσσ(ει)α ἑβδομήντα ἑπτὰ καὶ ἄσπρα ὀγδο¹²/μήντα δύο, τὰ ὅπια συμποσοῦνται οὖν(γκρικα) F 2311 "28 ¹³/ τὰ ὅπια ἐδώθησαν (εἰ)ς χ(εἰ)ρας τοῦ κὺρ Δημήτρι ¹⁴/ Κόσμα ἀδελφοῦ τῆς γυναικῶς τοῦ μακαρίτη, μέ ¹⁵/ κεφιλημέν τοῦ κὺρ Κωνσταντίνου Ἀρπάση, τοῦ κύρ Χατζή ¹⁶/ Πέτρου Λοῦκα, τοῦ κύρ Κωνσταντίνου Νεδέλκου ¹⁷/ καὶ Κωνσταντίνου Πρέδα, μέ κάρτα μπιάνκα, ὁποῦ ¹⁸/ ἰδιοχείρως ἔδωσαν (εἰ)ς τὴν κομπανίαν, τὴν ¹⁹/ σήμερον ὅμως ἦλθεν ὁ ἄνωθεν κὺρ Δημήτρης ²⁰/ Κόσμα, καὶ ἐμέτρισεν τὴν ἄνωθεν σοῦμαν, κατέμ²¹/προσθεν τῆς κομπανίας (εἰ)ς φλορία βασιλικά ²²/ καὶ οὕτως ἔλαβαν οἱ κ(ει)φίλιδες τὴν κάρταν μπιάνκατους ²³/ καὶ εὐγ(εἰ)καν ἀπὸ τὸν κ(ει)φιλημέν. διὰ δέ τό διὰ²⁴/φορον τῶν ἄνωθεν ἀσπρῶν, ἀπὸ καλήν του προ²⁵/έρεσην, ὁ ἄνωθεν κὺρ Δημήτρης Κόσμα, ἐντυ²⁶/σεν, ἔδρεψεν καὶ ἐκυβέρνησεν τὰ ἄνωθεν 4 ²⁷/ παιδία ὡς ἀνέψιά του, ἕως τὴν σήμερον, τὰ ὅπια ²⁸/ τὸν θέλουν εὐχαριστ(εἰ)ση χαρίζωντάς τους ὁ θε(ός) τὴν ὑ²⁹/γείαντους, καὶ ἔστω (εἰ)ς ἐνδ(ει)ξην.

³⁰⁻³⁵/ θωμάς βελλεράς mr, πέτκ(ος) πέτρ(ου) mr [χ. Θ. Βελλερά], Ἰωάννης, τζηγγ(ού) νῦν προεστῶς mrω, Μανικάτης σαφράν(ος) mr, ἰωάννης Μαβρωδῆς mr [χ. Θ. Βελλερά], Γεώργιος Ἰωάνν(ου) μάρκ(ου)

mr, Κόνσταντίνος. Αρπάσις mr, Μανόλης Κωνσταντίν(ου) mr, παλαιολόγης Δημητρί(ου) mrw, Ίωάννης Ίωάνν(ου) Μάρκ(ου) καπετάνος τῆς ἐξωτέρας mr.

στ. 6-7 «ἔβαλεν χέρι η κομπανία..»: Επελήφθη η Κ αυτεπαγγέλτως.

στ. 17-18 Εδώ η «κάρτα μπιάνκα» έχει την έννοια εγγυητικής επιστολής τεσσάρων μελών της Κ για τη διαχείριση της περιουσίας των ορφανών από τον αδελφό της μητέρας τους, στον οποίο είχε ανατεθεί από την Κ¹. Είναι δυσχερής η διάκριση για το ποιος ασκούσε στη συγκεκριμένη περίπτωση την επιτροπεία: Η Κομπανία ή ο Δημήτρης Κόσμα, δειός εκ μητρός των ορφανών; Εδώ συγκρούονται οι διατάξεις της *Εξαβίβλου* με εκείνες του *Νομικού*, του Θεοφίλου Καμπανίας: Στην *Εξάβιβλο* απαγορεύεται, στην ουσία, η εμπορία με τα χρήματα του επιτροπευομένου, ενώ στο *Νομικόν* επιτρέπεται με την παροχή εγγυητή. Από την εγγραφή αυτή συνάγεται ότι ο δειός θα μπορούσε να θεωρηθεί επίτροπος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο *Νομικόν* του Θεοφίλου. Εντούτοις, από όλες τις σχετικές με την υπόθεση αυτή εγγραφές, ιδίως δε από την εγγρ. 276, συνάγεται η ουσιαστική άσκηση επιτροπείας από την Κ.

στ. 20-22 Η εγγυητική επιστολή μπορούσε να επιστραφεί μόνον εφ' όσον προηγουμένως είχαν κατατεθεί στην Κ τα χρήματα των ορφανών που είχε διαχειριστεί εντόκως ο δειός τους¹. Τα όποια κέρδη πραγματοποίησε δεν επαυξάνουν το κεφάλαιο των ορφανών, αλλά τους δίνεται μόνον τόκος. Αποτελούν, δηλαδή δάνειο.

στ. 25-26 Απολογισμός διαχειρίσεως στο Κριτήριο. Συνάγεται ότι η δευτεροπαντρεμένη μητέρα, που ασκούσε την επιμέλεια, και ο πατριός δεν είχαν υποχρέωση διατροφής των ορφανών, αλλά μόνον ο επίτροπος από την περιουσία του επιτροπευομένου.

1. Για την επιτροπεία ορφανού βλ. ΕΚΣ, σσ. 209 επ. Πρβλ. *Εξάβιβλος* 5.12.3,36,39,40,45· *Νομικόν* ΙΓ' §§ 11, 23-26 και για την παροχή εγγυητή από τον επίτροπο ΙΓ' § 43.
2. Πρβλ. *Εξάβιβλος* 5.12.55.